

การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนสู่ประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

Potential Development of the Managerial Administration in Community

Enterprises Leading to ASEAN Economic Community:

A Case Study of Chiang Mai, Thailand

จักรพงษ์ พวงงามชื่น¹ พชรินทร์ สุภาพันธุ์² รัชต์สรณ์ คงธนจรรุอนันต์² และชัช พงษ์ศิริวัฒน์³

¹ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

² คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

³ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน เป็นยุทธวิธีหนึ่งในการยกระดับการแข่งขันให้แก่วิสาหกิจชุมชนในระดับอาเซียน การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นในการศึกษาสภาพการบริหารจัดการ และแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วย 3 โครงการย่อยที่ศึกษาถึงประสิทธิภาพการผลิต ความสามารถในการตลาดและการแข่งขัน และความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการของ 2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน คือ กลุ่มอาหาร และกลุ่มผ้าทอ โดยการนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างคือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน 3 ประเภท ได้แก่ กลุ่มทอผ้า กลุ่มแปรรูปกล้วย และกลุ่มผลิตลำไย และตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องรวมทั้งรวมทั้งหมด 25 คน ตลอดจนวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์และแนวทางในการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ผลการศึกษาทำให้ทราบถึง 1) สภาพการผลิต โดยกลุ่มผ้าทอมีกำไรสูงที่สุด 2) ความสามารถในการตลาดและการแข่งขัน โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีปัญหาในด้านนี้ในระดับปานกลาง และ 3) ความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการ โดยทุกกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกันจึงต้องมีการสร้างหลักสูตรอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกของทุกกลุ่มคือ 1) หลักสูตรการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2) หลักสูตรการบริหารสินค้าคงเหลือ และ 3) หลักสูตรการบริหารลูกหนี้ ตลอดจน

ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในภาพรวมของกลุ่มวิสาหกิจทั้งหมด ซึ่งนำไปสู่การกำหนดแนวทางและกลยุทธ์ในด้านการพัฒนาศักยภาพการผลิต ด้านการตลาด และด้านการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจทั้ง 3 ประเภท เพื่อการพัฒนาศักยภาพสู่การแข่งขันในระดับประชาคมอาเซียน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ วิสาหกิจชุมชน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Abstract

Potential development of the managerial administration in community enterprises leading to ASEAN community enterprises. This study aimed to investigate the managerial administration and a guideline for developing potential in the managerial administration of community enterprises in Chiang Mai, Thailand. It comprised 3 sub-projects investigating production efficiency, capability in marketing and competition, as well as strength of the managerial administration of 2 groups of community enterprise: food and textile. All data were categorized and analyzed and an in-depth interview was conducted with 3 types of community enterprise members: cloth weaving group, banana processing group, and longan production group, as well as representatives of concerned government agency sector with a total of 25 persons. SWOT analysis and TOWS Matrix were employed for finding a strategy and guideline for developing potential in the managerial administration of the community enterprises.

Results of the study revealed the following: 1) regarding the production, the cloth weaving group could gain the highest profits; 2) the community enterprises had a moderate level of problems in the capability in marketing and competition; and 3) all of the 3 community enterprises had almost the same level of the strength in managerial administration, so it needed to construct a training curricular program for all of the 3 groups of community enterprises in terms of: managerial administration, management of inventory, and management of debtors. In addition, strengths, weaknesses, opportunities, and threats must be known. This could lead to the determination of a guideline and strategy for developing production potential, marketing and managerial administration of the 3 types of community enterprises. This aimed to develop their competitive potential at an ASEAN level.

Key words: Managerial Administration, Community Enterprise, and ASEAN Economic Community